

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту довкілля
та природних ресурсів України
30 травня 2024 року № 600

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПАРК-ПАМ'ЯТКУ САДОВО-ПАРКОВОГО
МИСТЕЦТВА ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ
«МИХАЙЛІВСЬКИЙ ПАРК»**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Михайлівський парк» (далі – Парк-пам'ятка):

постановою Ради Міністрів Української РСР від 29.01.1960 № 105 «Про затвердження списку найбільш визначних парків-пам'ятників садово-паркової архітектури Української РСР» (визнана такою, що втратила чинність відповідно до Постанови Ради Міністрів Української РСР від 22.07.1983 № 311 «Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду Української РСР») затверджений як найбільш визначний парк-пам'ятник садово-паркової архітектури та взятий під охорону держави;

постановою колегії Держкомітету Ради Міністрів Української РСР по охороні природи від 26.07.1972 № 22 «Про віднесення пам'яток природи республіканського значення до категорії заповідних парків-пам'яток садово-паркового мистецтва згідно нової класифікації» віднесено до категорії парків-пам'яток садово-паркового мистецтва республіканського значення згідно нової класифікації;

постановою Держкомітету Української РСР по екології і раціональному природокористуванню від 30.08.1990 № 18 «Про затвердження переліку державних парків-пам'яток садово-паркового мистецтва республіканського значення» затверджений в переліку парків-пам'яток садово-паркового мистецтва республіканського значення згідно результатів проведеної інвентаризації станом на 01.07.1990.

1.2. Парк-пам'ятка загальною площею 15,0 га розташований в межах с. Михайлівка на території Маківської сільської територіальної громади Кам'янець-Подільського району Хмельницької області області і перебуває у користуванні Маківської сільської територіальної громади (далі – Землекористувач).

1.3. Парк-пам'ятка входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання.

1.4. Територія, якій надано статус Парку-пам'ятки, не вилучається із користування Землекористувача, який здійснює в його межах свою діяльність згідно з цим Положенням.

1.5. Землекористувач на території Парку-пам'ятки у своїй діяльності керується Конституцією України, Земельним кодексом України, Лісовим кодексом України, Водним кодексом України, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про екологічну мережу України», «Про Червону книгу України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», іншими нормативно-правовими актами та цим Положенням, забезпечує і несе відповідальність за належний стан території Парку-пам'ятки та додержання встановленого режиму території.

1.6. Межі Парку-пам'ятки встановлюються в натурі (на місцевості) відповідно до законодавства. Відомості про межі території Парку-пам'ятки, межі обмежень у використанні земель вносяться до Державного земельного

кадастру в установленому законом порядку.

До встановлення меж Парку-пам'ятки в натурі його межі визначаються відповідно до Проекту створення Парку-пам'ятки.

1.7. Утримання та реконструкція Парку-пам'ятки провадиться за проектами, що розробляються спеціалізованими науковими та проектними установами і затверджуються органом, у підпорядкуванні якого перебуває Парк-пам'ятка, за погодженням з Міндовкілля.

1.8. На території Парку-пам'ятки у визначених місцях встановлюються необхідні державні інформаційні та охоронні знаки затвердженого зразка.

1.9. Адреса Землекористувача: вул. Воздвиженська, 22, с. Маків, Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область, 32445.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

2.1. Парк-пам'ятку створено з метою охорони та використання в естетичних, виховних, наукових, природоохоронних та оздоровчих цілях ландшафтного парку другої половини ХІХ століття із ставом, штучним островом, гротом, а також на території якого зростають реліктові породи дерев і такі, що занесені до Червоної книги України та інші рідкісні місцеві та екзотичні види рослин.

2.2. Основними завданнями Парку-пам'ятки є:

створення умов для збереження та раціонального використання зразка паркового будівництва, реліктових порід дерев (гінго дволопатеве, псевдотсуга Мензиса (форма голуба)), дерев, занесених до Червоної книги України (модрина польська) та інших рідкісних місцевих та екзотичних видів рослин (ялина колючої форми сизої канделябровидної, платан кленолистий тощо) та інших природних ресурсів у естетичних, виховних, природоохоронних та оздоровчих цілях;

розроблення заходів і рекомендацій щодо збереження Парку-пам'ятки;

забезпечення охорони території з усіма природними об'єктами, додержання режиму території;

проведення наукових досліджень;

підтримка загального екологічного балансу в регіоні;

поширення еколого-освітніх знань тощо.

3. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

3.1. На території Парку-пам'ятки забороняється будь-яка діяльність, що не пов'язана з використанням покладених на нього завдань і загрожує його збереженню, зокрема:

збирання рідкісних та занесених до Червоної книги України видів рослин, їх квітів та плодів;

знищення та пошкодження окремих дерев, чагарників та трав'яної рослинності, гілок дерев, за винятком догляду за насадженнями відповідно до пункту 3.2. цього Положення;

- проведення рубок головного користування та прохідних рубок;
- добування з дерев соку, смоли, нанесення механічних пошкоджень;
- будь-яке порушення ґрунтового покриву та форм рельєфу, окрім влаштування мінералізованих смуг, ремонту існуючих доріг та догляду за газонами;
- розвідувальні, підривні роботи, розробка усіх видів корисних копалин;
- будь-яке засмічення та забруднення (промислове та побутове) території Парку-пам'ятки, влаштування сміттєзвалищ;
- псування та забруднення земель виробничими, комунальними та іншими відходами;
- складування видалених насаджень, будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;
- будь-яке будівництво стаціонарних та розміщення тимчасових споруд, не пов'язане з організацією охорони території Парку-пам'ятки;
- встановлення об'єктів зовнішньої реклами, торговельних лотків, павільйонів, кіосків тощо, без відповідних дозволів та погоджень;
- посипання сіллю та хімічними засобами доріг і стежок;
- знищення та суттєва зміна видового складу рослинного покриву (підліску, підросту, залісення, розорювання, залуження ділянок);
- використання земельних ділянок території Парку-пам'ятки не за цільовим призначенням;
- надання земельних ділянок під забудову;
- застосування і зберігання на території Парку-пам'ятки пестицидів та агрохімікатів;
- передача у господарське та будь-яке інше використання земельних ділянок Парку-пам'ятки;
- випас худоби та прогін її через територію Парку-пам'ятки, влаштування пасовищ, таборів (загонів) для худоби та пташників;
- вигул та дресирування тварин у не відведених для цього місцях;
- заготівля другорядних деревних матеріалів (пнів, лубу, кори, деревних соків та зелені);
- сінокосіння, за виключенням спеціально відведених ділянок, догляду за газонами та викошуванням бур'янів;
- влаштування городів;
- інтродукція нових видів рослин і тварин;
- знищення мурашників, відлов та добування тварин, включаючи полювання, за винятком селекційного і вибіркового діагностичного відстрілу тварин для ветеринарно-санітарної експертизи;
- натаскування мисливських собак, перебування на території Парку-пам'ятки з усіма видами вогнепальної зброї (крім службових осіб під час виконання ними своїх обов'язків), знарядями лову тварин забороненими до використання;
- у період розмноження диких тварин, з 01 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба,

проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

збирання лікарської, технічної, пряно-ароматичної сировини з дикорослих рослин, їх квітів і плодів, грибів, рідкісних та таких, які підлягають охороні на території Парку-пам'ятки, та занесених до Червоної книги України;

влаштування стоянок автотранспорту та їх обслуговування (ремонт, миття тощо);

знищення або пошкодження інформаційно-охоронних, межових знаків та інформаційних щитів, алей, стежок, рекреаційних об'єктів і паркових меблів;

розведення вогнищ, випалювання сухої рослинності або їх залишків;

застосування хімічних засобів боротьби зі шкідниками та хворобами рослин і лісу, за винятком окремих випадків, коли є загроза існуючому природному комплексу, що охороняється, відповідно до законодавства;

внесення в ґрунт мінеральних добрив;

турбування, знищення та добування усіх видів тварин і птахів, пошкодження, ліквідація природних місць мешкання диких тварин, розорення гнізд, нір, барлогів та інших сховищ і жител, збирання яєць, пуху тощо;

усі види діяльності, що можуть призвести до погіршення кормової бази тварин та умов їх існування;

в'їзд на територію Парку-пам'ятки, проїзд та зупинка усіх видів механізованого транспорту поза межами доріг загального користування, крім службового транспорту Землекористувача (землевласника), державних природоохоронних та інспекційних служб, пожежних машин, під час виконання ними своїх службових обов'язків;

організація таборів, місць відпочинку, стоянок автотранспорту та човнових стоянок;

інші види діяльності, що можуть призвести до порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності природного комплексу, що охороняється, а також такі, які суперечать цілям і завданням, передбаченим цим Положенням.

3.2. З дотриманням пункту 3.1 Положення, на території Парку-пам'ятки в установленому порядку дозволяється:

проведення екскурсій та масовий відпочинок населення;

догляд за насадженнями, включаючи санітарні рубки, рубки реконструкції та догляду з підсадкою дерев і чагарників ідентичного видового складу, замість загиблих;

вжиття заходів щодо запобігання самосіву, збереження композицій із дерев, чагарників і квітів, трав'яних газонів;

збереження та відтворення природних комплексів та об'єктів Парку-пам'ятки;

використання території Парку-пам'ятки в природоохоронних, естетичних, освітньо-виховних, науково-дослідних, рекреаційних та оздоровчих цілях;

рекреаційна діяльність, що здійснюється відповідно до Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, затвердженого наказом Міністерства захисту довкілля та

природних ресурсів України від 26.07.2022 № 256, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 12.09.2022 за № 1043/38379;

проведення відновлювальних робіт та здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів у результаті негативного антропогенного впливу або стихійного лиха.

3.3. Будь-яка інша діяльність на території Парку-пам'ятки, що не передбачена цим Положенням, здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про природно-заповідний фонд України» та інших вимог законодавства України про охорону навколишнього природного середовища.

3.4. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Парку-пам'ятки здійснюється на підставі дозволів, виданих Хмельницькою обласною державною адміністрацією у межах лімітів, установлених Міндовкілля.

3.5. Витрати, пов'язані із забезпеченням режиму охорони Парку-пам'ятки здійснюються за рахунок Землекористувача.

3.6. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Парку-пам'ятки здійснюється Землекористувачем.

3.7. Землекористувач бере на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму та охорони Парку-пам'ятки та несе відповідальність за належний стан території Парку-пам'ятки й додержання встановленого режиму.

3.8. На Землекористувача у межах Парку-пам'ятки оформлюється охоронне зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

У разі зміни форми власності на землю, на якій знаходиться Парк-пам'ятка, Землекористувача або його назви, Землекористувач зобов'язаний повідомити Хмельницьку обласну державну адміністрацію з метою переоформлення охоронних зобов'язань.

3.9. Режим території Парку-пам'ятки враховується при розробці проектно-планувальної та проектної документації, зокрема: генеральних, регіональних та інших планів, проектів будівництва, схем планування території, землевпорядної документації тощо.

3.10. Для забезпечення необхідного режиму охорони та збереження Парку-пам'ятки, запобігання негативному впливу господарської діяльності навколо Парку-пам'ятки, рішенням Хмельницької обласної ради від 26.09.2002 № 17 «Про затвердження положення про охоронні зони заповідних об'єктів» встановлено охоронну зону 30 метрів.

3.11. Державний контроль за додержанням режиму території Парку-пам'ятки здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

3.12. Громадський контроль за додержанням режиму охорони території Парку-пам'ятки здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

4.1. Порухення законодавства України про охорону навколишнього природного середовища у межах Парку-пам'ятки тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність

згідно з законодавством України.

4.2. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну Парку-пам'ятки в розмірі і порядку, що встановлюється законодавством України.

5. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

5.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Парку-пам'ятки проводиться відповідно до законодавства України.

Директор Департаменту природно-заповідного фонду та біорізноманіття

Павло ІВАНОВ